

Tlačová správa
Luxemburg 26. apríla 2022

Duševné vlastníctvo nie je v EÚ úplne chránené

Práva duševného vlastníctva majú vo vedomostnej ekonomike veľký význam: zabezpečujú, aby podniky a dizajnéri mali zo svojich výtvorov prospech. Spotrebiteľom tiež poskytujú uistenie, pokiaľ ide o kvalitu a bezpečnosť. V osobitnej správe, ktorá bola dnes uverejnená, ale Európsky dvor audítorov upozorňuje na to, že právny rámec EÚ na ochranu duševného vlastníctva nie je taký účinný, ako by mohol byť. Hoci zavedený rámec poskytuje určité záruky, pretrvávajú mnohé nedostatky, najmä v smernici o dizajnoch EÚ a v mechanizme poplatkov EÚ. Audítori tiež upozorňujú, že systému EÚ a vnútroštátnym systémom by prospelo lepšie zladenie.

Práva duševného vlastníctva majú zásadný význam pre globálnu konkurencieschopnosť EÚ. Priemyselné odvetvia náročné na práva duševného vlastníctva tvoria takmer polovicu (45 %) hospodárskej činnosti EÚ v hodnote 6,6 bilióna EUR a zabezpečujú takmer tretinu (29 %) celkovej zamestnanosti v EÚ. Odhaduje sa, že falšované výrobky vedú k strate predaja vo výške 83 mld. EUR v legitímnom hospodárstve. Ak by sa problém s falšovanými výrobkami riešil účinne, podľa nedávneho odhadu Úradu Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO) by hospodárstvo EÚ získalo 400 000 pracovných miest. Falšované výrobky majú tiež značné bezpečnostné riziká, ako sa nedávno ukázalo v priebehu pandémie ochorenia COVID-19. Z týchto dôvodov Európska komisia, ďalšie orgány EÚ ako EUIPO a orgány členských štátov vyvíjajú značné úsilie, aby boli práva duševného vlastníctva dodržiavané na celom vnútornom trhu EÚ.

„Práva duševného vlastníctva majú pre hospodárstvo EÚ zásadný význam: podporujú inovácie a investície a odrádzajú od falšovania a jeho škodlivých dôsledkov,“ uviedla Ildikó Gáll-Pelcz, členka EDA zodpovedá za tento audit. *„Súčasný rámec EÚ však neposkytuje všetkým právam duševného vlastníctva ochranu, ktorú potrebujú. Dúfame, že naše odporúčania pomôžu EÚ zvýšiť mieru ochrany na takú úroveň, akú si vyžaduje jednotný trh.“*

Audítori konštatujú, že sú zavedené vhodné legislatívne a podporné opatrenia na ochranu ochranných známk EÚ. Súčasne však poukazujú na nedostatky v smernici o dizajnoch EÚ, ktorá by mala mať rovnaký účinok v celej EÚ. Regulačný rámec pre dizajny EÚ je vo svojej súčasnej podobe neúplný a zastaraný. V dôsledku toho nie sú vnútroštátne systémy zladené a umožňujú tak rozdielne postupy medzi členskými štátmi počas procesu podávania žiadostí, skúmania, zverejňovania a registrácie, čo vytvára právnu neistotu. Audítori ďalej upozorňujú na chýbajúci celoeurópsky ochranný režim pre všetky výrobky. Rámec EÚ pre zemepisné označenia sa

Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body osobitnej správy Európskeho dvora audítorov. Úplné znenie správy je uverejnené na webovom sídle eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

nevzťahuje na nepoľnohospodárske výrobky, ako sú remeselné a priemyselné dizajny, hoci niektoré členské štáty majú vnútroštátne právne predpisy na ochranu takýchto výrobkov.

Audítori tiež vyslovujú pochybnosti o mechanizme poplatkov EÚ, pretože zaznamenali značné rozdiely medzi poplatkami EÚ a poplatkami účtovanými vnútroštátnymi orgánmi. Zistili, že štruktúra poplatkov EÚ za práva duševného vlastníctva neodráža skutočné náklady. Hoci sú určené kritériá na stanovenie poplatkov na úrovni EÚ, audítori sa domnievajú, že neexistuje jasná metodika na určenie ich štruktúry a výšky, čo vedie k príliš vysokej úrovni poplatkov, ktorá vytvára akumulované prebytky (viac ako 300 mil. EUR v účtovnej závierke EUIPO za rok 2020). Audítori poukazujú na to, že tento stav je v rozpore so zásadou vyrovnaného rozpočtu, ktorá je stanovená v právnych predpisoch EÚ.

Hoci EÚ zaviedla rámec na vymáhanie práv duševného vlastníctva a ten vo všeobecnosti funguje dobre, audítori upozorňujú na niektoré nedostatky v jeho vykonávaní. Konkrétne sa smernica o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva v EÚ neuplatňuje jednotne, takže nezabezpečuje sústavne vysokú mieru ochrany duševného vlastníctva na vnútornom trhu. Nedostatky a nezrovnalosti colných kontrol v členských štátoch tiež nepriaznivo ovplyvňujú presadzovanie práv a boj proti falzifikátom. Ochrana práv duševného vlastníctva v EÚ sa preto líši podľa miesta dovozu. Audítori ďalej konštatujú, že v rámci EÚ existujú rôzne postupy na likvidáciu falšovaného tovaru, čo môže falšovateľov viesť k tomu, že budú dovážať tovar na miesta v EÚ s menej prísnymi kontrolami a sankciami.

Základné informácie

Regulačný rámec EÚ pre práva duševného vlastníctva je založený na nariadeniach, smerniciach EÚ a existujúcich medzinárodných dohodách o duševnom vlastníctve. Jeho cieľom je poskytnutie ochrany vo všetkých členských štátoch EÚ, čím vytvára jednotný systém EÚ pozostávajúci z práv duševného vlastníctva EÚ a jednotlivých štátov.

Osobitná správa 06/2022: *Práva duševného vlastníctva EÚ – ochrana nie je úplne dokonalá* je k dispozícii na webovom sídle EDA (eca.europa.eu).

V roku 2019 uverejnil EDA aj stanovisko k návrhu nariadenia rozpočtového výboru EUIPO o rozpočtových pravidlách, v ktorom vyzval k produktívnejšiemu využitiu finančného prebytku.

EDA prezentuje svoje osobitné správy Európskemu parlamentu a Rade EÚ, ako aj iným zainteresovaným stranám, napríklad národným parlamentom, subjektom z oblasti priemyslu a zástupcom občianskej spoločnosti. Veľká väčšina odporúčaní, ktoré v našich správach predkladáme, sa zavádza do praxe.

Kontakt pre tlač

Tlačové oddelenie EDA: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – Mobil: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu – Mobil: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – Mobil: (+352) 691 553 547